

Rozvoj prostředků tankového technického zabezpečení

Redakčně zpracovaný a zkrácený článek generálmajora F. Andriece, plukovníka J. Dzjubeka a podplukovníka E. Komkova, uveřejněný v „Informačním sborníku štábu a technického výboru spojených ozbrojených sil“ č. 13/1977.

Soudobá bojová činnost je charakterizována velkým rozmachem, vysokou dynamičností a rychlým spádem. To zvyšuje intenzitu využívání bojových vozidel. S využitím nejnovějších poznatků vědy v konstrukci obrněné a tankové techniky je podstatně složitější a vyžaduje zvýšené požadavky na kvalifikaci vojáků při její obsluze a opravách. Rozvoj protitankových prostředků a rostoucí síla dalších palebných prostředků má za následek značné zvětšení počtu vyřazené bojové techniky. To všechno se projevuje ve složitosti tankového technického zabezpečení bojové činnosti vojsk, zvyšuje objem prací spojených s obsluhou a opravou techniky v podmínkách výrazného snížení času na splnění těchto úkolů.

Tyto zvláštnosti nás bezprostředně nutí novým způsobem přistupovat ke zhodnocení úlohy a významu tankového technického zabezpečení vojsk, neustále do-

konalovat jeho systém a uvést jej do souladu s novými požadavky.

Tento složitý úkol můžeme úspěšně řešit jen včasným a kvalitním technickým ošetřováním, odsunem zastaralé a poškozené techniky, její rychlou opravu a navrácením vojskům a konečně dokonale sladěným velením na všech stupních tankového technického zabezpečení mechanizovaných a tankových vojsk.

Zkušenosti z provozu obrněné a tankové techniky ve spojeneckých armádách svědčí o tom, že rozvoj bojové techniky a zdokonalování způsobů jejího používání v hlavních druzích soudobého boje zpravidla předbívají vývoj odpovídajících opravářských technických prostředků. Ve spojitosti s tím vzniká potřeba vytvářet nové, účinnější prostředky s vysokou mobilností, které zabezpečí požadovanou výkonnost technického ošetřování, oprav a odsunů obrněné a tankové techniky.

Dále je účelné zaměřit pozornost také na výrobu komplexu diagnostických přístrojů a rozpracování metod objektivní kontroly technického stavu vozidel, na zavedení vysoce produktivního vybavení pro komplexní mechanizaci pracných pochodů při technickém ošetřování a opravách obrněné a tankové techniky v polních podmínkách.

Pro udržování obrněné a tankové techniky ve vysokém stavu technické pohotovosti je nejdůležitější její včasné, úplné a dokonalé technické ošetřování. Jeho hlavním principem v bojových podmínkách je, aby pohyblivé prostředky technického ošetřování jely za bojovou technikou. Je účelné tyto prostředky dále vybavit diagnostickými přístroji, mechanizačními prostředky pracných pochodů a speciálními přístroji a nástroji k odstraňování malých závad.

Ke zdokonalování diagnostických přístrojů je nezbytné rozvinout vědeckotechnickou práci, usměrněnou na určení a zdůvodnění parametrů diagnostiky a metod kontroly technického stavu a bojové pohotovosti vozidel bez rozebrání jednotlivých agregátů a systémů v polních podmínkách. To navíc vyžaduje výzkum, ježhož cílem je zdokonalit systém technického ošetřování, upřesnit rozsah a periodičnost prací, které je nutné udělat na vozidlech.

Dobré zkušenosti ze zdokonalování prostředků technického ošetřování má Německá lidová armáda NDR. Místo zastaralých pojízdných dílen zavedla do armády dílnu technického ošetřování a oprav obrněné a tankové techniky na podvozku automobilu „Ural-375“. Tato dílna je kombinací dílny technického ošetřování a tan-

kové dílny typu „A“ a je používána na stupních prapor, pluk, divize. Kromě unifikovaného vybavení má dílna také speciální vybavení, určené k technickému ošetřování a opravám tanků a bojových vozidel pěchoty.

Dílny podobného určení na podvozku „Star-266“ pro opravy a technické ošetřování tanků a obrněných transportérů jsou rozpracovány v Polské lidové armádě.

Jedním z hlavních úkolů tankového technického zabezpečení je včasná oprava poškozené techniky. Při řešení této otázky má velký význam správné určení druhů oprav v závislosti na charakteru poškození a rozsahu práce. Na základě toho musí být pak vybaveny opravárenské jednotky a útvary odpovídajícími technickými prostředky.

K neustálému udržování bojeschopnosti vojsk v průběhu operace je nutné prostředky útvarů a svazků opravovat a vracet vojskům všechna vozidla, která potřebují běžnou opravu, a prostředky svazů vozidla, která potřebují střední opravu. Přitom počítáme s tím, že technika, která byla vyřazena poslední 2 — 3 dny operace, bude opravována po jejím ukončení. Ke zkrácení času, potřebného na splnění těchto prací, je výhodné použít agregátovou metodu jako hlavní na vojskovém stupni. Tento způsob značně zkracuje dobu oprav, která je určována jen časem, potřebným na demontáž a montáž agregátů. To zvyšuje efektivnost opravárenského zařízení.

Rostoucí mobilnost tankových útvarů značně zvýšila požadavky na praporeční jednotky technického zabezpečení, které jsou přímo v bojových sestavách vojsk. Na dostatečném množství odpovídajících pro-

středků technického zabezpečení na tomto stupni a na jejich přesné práci bude v mnoha směrech záviset účinnost celého systému tankového technického zabezpečení.

Za přesunu mohou plnit úkoly technické uzavírací hlídky, v boji technické pozorovatelný a hnízda poškozené tankové techniky praporů. Hlavní prostředek tohoto stupně je pojízdná dílna, která zabezpečuje práci technických pozorovatelů, odsun poškozené techniky a dále pomáhá osádkám při opravě techniky, která potřebuje běžnou opravu v rozsahu do 15 hodin pro 1 osobu. Pojízdná dílna by měla být zpravidla konstruována na podvozku těchto vozidel, která mají ve výzbroji prapory, tj. pro tankové prapory na podvozku odpovídajících tanků, pro motostřelecké prapory na podvozku bojových vozidel pěchoty nebo obrněných transportérů.

Spojenecké armády mají dobré zkušenosti ze zavádění takové techniky. Např. v Polské lidové armádě je to vozidlo VZI-1 a VZT-2 a v Československé lidové armádě vyprošťovací tank VT-55A.

Důležitou úlohu mají plukovní opravářské a odsunové jednotky, jejichž úkolem je opravovat poškozenou techniku v rozsahu běžných oprav. Ve složení těchto jednotek, současně s pojízdými dílnami, jsou také specializované tankové pojízdné dílny. S využitím zařízení těchto vozidel mohou plnit v polních podmínkách všechny hlavní druhy prací k odstranění poruch, způsobených bojovou činností, nenadálým poškozením nebo přirozeným opotřebením.

Nové dílny je účelné vytvářet na podvozku automobilů s vysokou průchodností v unifikovaných karosériích. Jejich tech-

nologické vybavení musí zabezpečit splnění mnoha různorodých funkcí při opravách.

Hlavním prostředkem technického zabezpečení tankových a motostřeleckých svazků jsou samostatné opravářské prapory, které mohou plnit složité běžné opravy tankové a obrněné techniky v rozsahu do 100 hodin pro 1 osobu. Část opravářských prostředků těchto praporů může být také využita pro střední opravu vozidel.

Předpokládáme, že samostatné opravářské prapory mohou plnit stejné úkoly jako opravářské prostředky pluků, avšak s větším rozsahem a větší pracností. V souvislosti s tím je účelné tyto prapory vybavit v podstatě stejnými technickými prostředky jako mají opravářské jednotky pluků. Přitom speciální pojízdné dílny musí dělat všechny běžné opravy uzlů a agregátů, které byly demontovány z vozidel na stupni pluku. Prapory oprav mohou mít dále za úkol odsun obrněné tankové techniky na shromaždiště poškozené techniky svazků nebo na přísunové a odsunové cesty techniky nadřazeného stupně velení.

Na úrovni armády a fronty je účelné uskutečňovat střední opravy obrněné a tankové techniky. Toho můžeme dosáhnout s využitím opravářských prostředků armád a frontů, které opraví v průběhu operace nejméně 70 — 80 % obrněné a tankové techniky v rozsahu střední opravy v průběhu operace. Ostatní poškozená vozidla předpokládáme opravovat v době přípravy vojsk k další operaci.

Bylo by výhodné, aby některé frontové opravářské a odsunové útvary měly možnost dělat generální opravy motorů a dalších agregátů obrněné a tankové techni-

ky a v některých případech také generální opravy vozidel.

Je důležité zdůraznit, že pro odsun poškozené techniky do míst nakládání a oprav i pro přisun opravené techniky do vojsk je účelné, aby odsunové jednotky armád a frontů měly kromě pásových tahačů také těžké automobilní tahače s podvalníky.

Úspěšné splnění opatření tankového technického zabezpečení vojsk v průběhu bojové činnosti v podstatné míře závisí i na operativnosti velení.

V tomto směru by službě technického zabezpečení velmi pomohlo vytvoření speciálních prostředků technického průzkumu, vybavených odpovídajícími přístroji k určení místa, charakteru poškozených vozidel a potřebných prostředků k jejich odsunu. V některých armádách se již v této oblasti pracuje.

Na závěr můžeme poznamenat, že všechny spojenecké armády usilovně pracují na dalším zdokonalování prostředků tankového technického zabezpečení a způsobů jejich použití k dalšímu zvyšování bojové pohotovosti vojsk.